

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

Навчально-науковий інститут управління, економіки
та природокористування
Кафедра Фінанси та облік

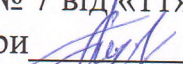
ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії
В. П. Казарін
« 26 » 02 2021 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

для проведення фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»** на основі диплому ОКР «молодший спеціаліст», ступеня «молодший бакалавр», ступеня «бакалавр»

УХВАЛЕНО:

на засіданні кафедри фінанси та облік
Протокол № 7 від «11» січня 2021 р.
Зав. кафедри А.В. Путінцев

Київ – 2021

Програма для проведення фахового іспиту для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» на основі ОКР «молодший спеціаліст» – К.: ТНУ імені В.І. Вернадського, 2021- 11 с.

Укладачі:

Путінцев А.В. – к.е.н. , доц., зав. кафедри фінанси та облік
Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського
Пилипенко О.О. - к.е.н., доцент кафедри фінанси та облік
Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського
Матвієнко Г.А. - к.е.н., доцент кафедри фінанси та облік
Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського
Клименко О.М. - к.н.д.у., доцент кафедри фінанси та облік
Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського
Мала С.І - к.е.н., доцент кафедри фінанси та облік Таврійського
національного університету імені В.І. Вернадського
Горlach А.С. - ст.викл. кафедри фінанси та облік Таврійського
національного університету імені В.І. Вернадського
Курінна О.В. - ст.викл. кафедри фінанси та облік Таврійського
національного університету імені В.І. Вернадського

Рецензенти:

Безус П.І. – к.е.н., доцент, в.о. зав. кафедри менеджменту та міжнародних
економічних відносин Таврійського національного університету імені
В.І. Вернадського

Розглянуто та ухвалено на засіданні Вченої Ради Таврійського
національного університету імені В.І. Вернадського, протокол № ___ від
« ___ » _____ 2021 р

ЗМІСТ

I. Загальні положення.....	4
II. Організаційно-методичні рекомендації.....	5
III. Перелік питань з окремих дисциплін та списки літератури для підготовки вступних випробувань.....	6
IV. Інтернет-ресурси програми з підготовки до вступних випробувань.....	11

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Характеристика змісту програми. Вступний іспит має міжпредметний синтетичний характер. Програма комплексного іспиту розроблена з метою надання допомоги абітурієнтам у підготовці до його складання.

Програма охоплює основну проблематику дисциплін, які дозволяють перевірити і оцінити необхідний рівень набутих знань та практичних навичок, які є базовими для подальшого опанування бакалаврської програми.

Вимоги до абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра абітурієнти повинні мати освіту за рівнем «молодший спеціаліст» та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та професійних знань.

Допуск до вступних випробувань. До участі у вступних випробуваннях допускаються кандидати, які дотрималися усіх норм і правил, передбачених чинним законодавством, зокрема «Правил прийому до Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського».

Вимоги до вступних випробувань. Вступні випробування охоплюють фахові предмети, які передбачені навчальними планами освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст», **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»** та складаються із тестових завдань з наступних дисциплін: фінанси, податкова система, гроші та кредит.

Комплекс тестових завдань охоплює дисципліни, включені в «Освітньо-професійну програму підготовки молодших спеціалістів», затверджену Міністерством освіти і науки України.

Іспит зі спеціальності проводиться у формі **письмового тестування**. Екзаменаційний білет включає **25 тестових завдань**, які підготовлено згідно переліку екзаменаційних питань. **Тривалість письмового іспиту – 1,5 години (90 хвилин)**. Відлік часу починається після заповнення титульного аркуша листа відповідей. При розв'язанні тестів абітурієнту заборонено користуватися довідковими матеріалами, підручниками, а також технічними засобами.

У кожному білеті поєднується матеріал теоретичного та прикладного характеру з операційними завданнями, покликаними виявити вміння використовувати категоріальний апарат, методи даної спеціальності, а також здійснювати відповідні розрахунки. Тобто в змісті екзаменаційного білету відбито основні функції, що виконує здобувач: аналітичну, організаційну, обліково-статистичну, контрольну та інформаційну.

II. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Екзаменаційний білет складається з **25** тестових завдань:

Приклад тестового завдання:

1. Податки — це:

- А) грошові утримання з кожної працівника;
- Б) грошові і натуральні платежі, що виплачуються з держбюджету;
- В) грошові вилучення держави з прибутку і зарплати;
- Г) обов'язкові платежі юридичних і фізичних осіб у бюджет у розмірах і в терміни, які встановлені законом.

Кожен тест має лише один варіант правильної відповіді.

Кожен тест оцінюється у 8 бали.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Система оцінювання комплексного екзамену є наступною. Кожний варіант завдання складається із 25 тестів. Із усіх представлених на кожен тест відповідей студент має обрати одну, яку він вважає вірною. Правильно обрана відповідь на тести оцінюється у 8 бали. Неправильна відповідь балів не дає. Тобто загальна сума усіх тестів дає можливість отримати максимум 200 балів. Після закінчення екзамену, по кожному варіанту комісія визначає суму правильних відповідей по тестах.

Студент, який за сумою правильних відповідей набрав 100 балів і вище (до 200), вважається таким, що склав екзамен позитивно.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел, абітурієнт, на вимогу викладача, залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

III. ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

1. Теоретико-методологічні засади фінансів
2. Фінансове право і фінансова політика
3. Податки. Податкова система
5. Спеціальні фонди держави
6. Фінансовий механізм: характеристика та структура.
7. Форми державного кредиту.
8. Загальна характеристика складових фінансової системи України.
9. Загальнодержавні цільові фонди. Їх призначення.
10. Організаційні основи фінансової системи України.
11. Страхування. Страховий ринок
12. Економічна суть і функції податків.
13. Економічна суть і призначення страхування. Функції страхування.
14. Місцеві бюджети, їх призначення та роль у бюджетній системі.
15. Економічний зміст і класифікація доходів державного бюджету України.
16. Призначення і структура фінансового ринку.
17. Фінансові ресурси держави та напрями їх використання.
18. Функції фінансів.
19. Бюджет держави: сутність і призначення.
20. Роль фінансів в економічній системі держави.
21. Місцеві фінанси.
22. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання
23. Структура державного боргу і механізм його формування
24. Фінанси домогосподарств як засіб створення та використання фондів фінансових ресурсів
25. Фінанси суб'єктів господарювання .
26. Державний кредит
27. Суб'єкти і об'єкти фінансових відносин
28. Бюджетний дефіцит
29. Економічна природа й призначення міжнародних фінансів
30. Фінансова безпека
31. Поняття податків, їх виникнення та значення у розвитку держави. Відмінності податків, зборів, мита.
32. Функції податків.
33. Податкове законодавство України.
34. Принципи податкового законодавства України.
35. Загальні засади встановлення податків та зборів.
36. Види податків та їхні класифікаційні відмінності.
37. Елементи оподаткування.
38. Види й значення податкових пільг.
39. Платники податків. Обов'язки та права платників податків.
40. Податкові агенти.

41. Представники платника податків.
42. Облік платників податків.
43. Сутність та види перевірок.
44. Контролюючі органи та органи стягнення.
45. Адміністрування податків та зборів.
46. Податкова звітність.
47. Податкові консультації.
48. Визначення податкового контролю та повноваження органів державної влади щодо його здійснення.
49. Способи здійснення податкового контролю.
50. Поняття та складові податкової системи.
51. Сутність податкової політики України, її типи, залежність від стану економіки, потреб держави інших чинників.
52. Принципи оподаткування.
53. Загальна характеристика місцевих податків і зборів.
54. Загальна характеристика загальнодержавних податків та зборів.
55. Спеціальні податкові режим.
56. Еволюція форм грошей
57. Види грошей
58. Функції грошей
59. Національна грошова система України
60. Грошово-кредитна політика: сутність, суб'єкти та об'єкти
61. Грошовий ринок: сутність, об'єкти, суб'єкти та інструменти
62. Сутність, види та закономірності розвитку інфляції
63. Антиінфляційна політика
64. Економічна сутність валюти, її класифікація
65. Сутність валютного курсу, режими валютних курсів
66. Методи регулювання валютного курсу
67. Класична кількісна теорія грошей
68. Дж.М.Кейнс та кількісна теорія грошей
69. Сучасний монетаризм
70. Функції кредиту
71. Принципи кредитування
72. Класифікація банківських кредитів
73. Основні напрямки діяльності Центрального Банку
74. Функції НБУ
75. Поняття, призначення та класифікація комерційних банків
76. Класифікація комерційних банків залежно від діапазону операцій
77. Характеристика банківських операцій
78. Міжнародний валютний фонд, його цілі
79. Світовий банк, організації, що входять до Групи Світового банку
80. Європейський банк реконструкції та розвитку, його склад та завдання

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Василик О.Д. Державні фінанси України: Підручник / О.Д. Василик, К.В. Павлюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2008.
2. Петленко Ю.В. Місцеві фінанси: Опорний конспект лекцій / Ю.В. Петленко, О.Д. Рожко. – К.: Кондор, 2009.
3. Романенко О.Р. Фінанси: Підручник для студ. вищи. навч. закладів/ О.Р. Романенко; 4-е вид., стер. – К.: Центр учбової літератури, 2009.
4. Романенко О. Р., Огородник С. Я., Зязюн М. С. Фінанси: Навчально-методичний посібник для самост. вивч. дисципліни / О.Р. Романенко, С.Я. Огородник, М.С. Зязюн. — К: КНЕУ, 2009.
5. Венгер В.В. Фінанси: Навчальний посібник / В.В. Венгер; М-во освіти і науки України, Київський економічний ін-т менеджменту. – К.: Центр учбової літератури, 2009.
6. Зятковський І. В. Фінанси підприємств : навч. посібник / І. В. Зятковський. – К. : Кондор, 2009. – 364 с.
7. Теорія фінансів: Підручник/ С.В. Бойко, Л.П. Гацька, В.В. Гошовська; під заг. ред. В.М. Федосова, С.І. Юрія. – К.: Центр учбової літератури, 2010.
8. Міжнародні фінанси(за модульною системою навчання): Теоретично-практичний посібник / В.П. Шило, С.С. Доровська, С.Б. Ільїна, Н.С. Іванова. – К.: Кондор, 2010.
9. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії. Вступ до фінансової науки / Пер. з нім. С.І. Терещенко та О.О. Терещенка: передмова та наук. редагування В.М. Федосова. – К.: Либідь, 2000.
10. Василик О.Д. Теорія фінансів. Підручник. - К.: НІОС, 2003. – 416 с.
11. Опарін В.М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: КНЕУ, 2001. – 240 с.
12. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України та зарубіжних країн: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2002.
13. Фінанси: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. (для студ. спец. 6104 «Фінанси») / О.Р. Романенко, Л.П. Даниленко, Л.П. Гладченко, А.А. Славкова. – К.: КНЕУ, 2008. – 201 с.
14. Фінанси: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. – 2-ге вид., перероб. і доп. / О.Р. Романенко, С.Я. Огородник, М.С. Зязюн, А.А. Славкова. – К.: КНЕУ, 2003. – 387 с.
15. Фінанси: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. (для студ. спец. 6104 «Фінанси») / О.Р. Романенко, Л.П. Даниленко, Л.П. Гладченко, А.А. Славкова. – К.: КНЕУ, 2008. – 201 с.
16. Фінанси: Підручник / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – К.: Знання, 2008. – 611 с.
17. Юхименко П.І., Федосов В.М., Лазебник Л.Л. та ін. Теорія фінансів: Підручник / За ред. проф. В.М. Федосова, С.І. Юрія. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.
18. 1. Науменкова С.В. Валютне регулювання : навч. – метод. посіб. / С.В. Науменкова, К.Ф. Черкашина. – К. : ЦП «Компринт», 2013. – 155 с.

19. 2. Цінні папери [підручник] / [В.Д. Базилевич, Н.І. Гражевська]; за ред. В.Д. Базилевича. – К. : Знання, 2011. – 1094 с. – Серія «Класичний університетський підручник».
20. Податковий кодекс України : від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=35&nreg=2755-17>.
21. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 № 2456-17 поточна редакція від 01.01.2011р.[Електронний ресурс].–Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17>
22. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/>.
23. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України // <http://sts.gov.ua/>
24. Алексєєва А.В., Веренич О.Г. Облік і звітність в оподаткуванні. Практикум.: Навчально-методичне видання. - КНТЕУ, 2013.-38 с.
25. Андрущенко В.Л., Варналій З.С. Податкові системи зарубіжних держав.Навчальний посібник- К.:Видавництво Ліра-К,2012, 222с
26. Білова Н. Місцеві податки та збори по-новому: знайомимося та готуємо до сплати // Податки и бухгалтерський облік. 2011-№1-2.-С.38-46
27. Вахновська, Н.А. Податковий кодекс в контексті реформування податкової системи України / Н.А. Вахновська // Економічний форум. – 2011. – С. 23 – 28.
28. Гавриленко Н. В. Податкова система : Практикум / Н. В. Гавриленко. – Львів : Новий світ-2000, 2011. – 352 с.
29. Гавриш, Ю. В. Податкова система України // Питання розвитку економіки та менеджменту в ХХІ столітті . - Т. 2 . - 2013. - С. 146-150
30. Городецька Г.Е., Проблеми та шляхи реформування системи місцевого оподаткування в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Natural/Vetp/2014_31/10gterlb.pdf
31. Доброскок О.В. Податковий контроль та його ефективність : Навчальний посібник .- К: Алерта, 2012, 238с.
32. Дробязко С.І. та ін. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу./Навч. посіб./ С.І. Дробязко, Т.М. Козир, С.Б. Холод; за заг. ред. П.Й. Атамаса. - К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
33. Економічні теорії в податковій сфері.- Режим доступу: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/783/7/>
34. Закон України « Про внесення змін до Податкового Кодексу України» Науково-практичний коментар.-Руснак Ю.І. -К: ЦУЛ,2012,392с.
35. Замасло О.Т., Приймак І.І., Грін О.В. Податкова система: Навч. посібник. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка. – 2011. – 378с.
36. Крисоватий, А. І.Адміністрування податків в Україні : організація та напрями трансформації [Текст] : монографія / А. І. Крисоватий, Т. Л. Томнюк. – Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2012. – 212 с

37. Податкова система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Лютий І. О., Демиденко Л. М., Романюк М. В. та ін.]; За ред. І. О. Лютого. — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 456 с.
38. Податкова система: навч. посібник / за ред. О.П Андрущенко. - К.: ЦУЛ, 2012.-с.545.
39. Податкова система: Навчально-методичний посібник / Укл. Т.Ю.Александрюк, Т.О.Дулік, Л.Г.Маркова. — Дніпропетровськ: Дніпропетровська державна фінансова академія, 2011. — 197 с.
40. Сідельникова Л.П., Костіна Н.М. Податкова система. Підручник. — К.: Видавництво Ліра-К, 2013. — 604 с.
41. Онисько С.М., Тофан І.М., Грицина О.В. Податкова система. Підручник. — За заг. ред. Онисько С.М.- Львів. Магнолія, 2013. — 352 с.
42. Конституція України. Основний закон України. — К. : Преса України, 1997. — 80 с.
43. Господарський кодекс України : офіц. вид. — К. : Ін Юре, 2004. — 224 с.
44. Цивільний кодекс України : офіц. вид. — К.: Атіка, 2003. — 416 с.
45. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7 грудня 2000 р. № 214.
46. Про Національний банк України : Закон України від 20 травня 1999 р. № 679.
47. 32. Гроші та кредит : Підручник. / [М.І.Савлук, А.М.Мороз, І.М.Лазепко та ін.]; Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана. — 4-е вид., перероб. і допов. — К., 2006. — 740 с
48. Івасів, Богдан Степанович. Гроші та кредит : підручник. / Б. С. Івасів; Нац. банк України, М-во освіти і науки, Терноп. нац. екон. ун-т. — К.: Кондор; Т.: Карт-бланш, 2008. — 527 с.
49. Коваленко Д.І. Гроші і кредит: навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 352 с.
50. Щетинін А. І. Гроші і кредит: навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 352 с.
51. Гроші та кредит / Л.Ю. Білоусов. — Х.: Прапор, 2004.
52. Гроші та кредит : підручник / М.І. Савлук, А.М. Мороз, М.Ф. Пуховкіна та ін.; за заг. ред. М.І. Савлука. — К.: КНЕУ, 2001. — 604 с.
53. Демківський А.В. Гроші та кредит : навч. посіб. / А.В. Демківський. — К.: Дакор, 2005. — 528 с.
54. Лагутін В.Д. Гроші та грошовий обіг : навч. посіб. — 4-те вид., переробл. і доповн. — К.: Т-во "Знання", КОО, 2002. — 199 с.
55. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит : теорія та практика. : навч. посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2013 - 578с.
56. Черкашина К.Ф. Гроші і кредит: в схемах та таблицях [Текст]: навчальний посібник / К. Ф. Черкашина, Л. Ю. Сисоєва. — Київ. : ЦП «КОМПРИНТ», 2013. — 214 с

IV. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ ПРОГРАМИ З ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

1. <http://minfin.kmu.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства фінансів України
2. <http://sfs.gov.ua> - Офіційний сайт Державної фіскальної служби України
3. <http://treasury.gov.ua> - Офіційний сайт Державної казначейської служби України
4. <http://www.ukrstat.gov.ua> - Офіційний сайт Державної служби статистики України
5. <http://www.nssmc.gov.ua> – Національна комісія з цінних паперів і фондового ринку
6. <http://nfp.gov.ua> – Національна комісія, яка здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг